

1 MAYIS

EMEK, BARIŞ, DAYANIŞMA ve MÜCADELE BAYRAMI

Havalar ısındı, ısınacak, ağaçlar çiçeklendi, erik ve çayla bademler pazara indi. Bahar geldi ama demokrasiye, insan hak ve özgürlüklerine, hakça paylaşım hala kar altında..

"Beni bu havalar mahvetti..." diyedursun Orhan Veli. Bizi bu havalar değil, demokrasi mücadelesindeki yorgunluğu mahvetti! Demokrasi yorgunuyuz vesselam. Ama yaşı 25'in altındaki gençler, 40'ını aşmış ak saçlı delikanlılardan daha mı yorgun?

Ülkemizde 1 Mayıs kutlamalarının ilki 1906 tarihinde yaşanmış. 1908'de Üsküp'te, 1910 da Rumeli kentlerinde ve 1912 yılında ise ilk kez İstanbul'da kutlanır. 1 Mayıs kutlamaları savaş nedeniyle 1920'ye kadar yapılamaz. 1921 de işgal kuvvetlerinin yasaklamalarına karşın kitlesel 1 Mayıs gösterileri yapılır ve bağımsızlık talebi haykırılır. 1922'de İstanbul ve Ankara'da iş bırakma ve mitinglerle kutlanan 1 Mayıs, 1923 tarihinde İzmir'de toplanan 1.İktisat Kongresinde 1 Mayıs Türkiye işçilerinin bayramı olarak kararlaştırılır. Ama 1923 kutlamalarından sonra 1924 de 1 Mayıs kutlamaları iktidar tarafından yasaklanır. İktidar tarafından alınan kararla 1 Mayıs 1935 tarihinde çiçek ve bahar bayramı olarak tatil edilmiştir.

1925-1976 yılları arasında bahar bayramı olarak kalan 1 Mayıs, 50 ıl sonra DİSK önderliğinde, 1975 de İstanbul Tepebaşı'nda bir düşün salonunda kutlanır. 1 Mayıs 1976'da ise işçi sınıfının uluslar arası birlik, mücadele ve dayanışma günü olarak Taksim'de görkemli bir şenliğe dönüşmüştür. Bir yıl sonra, 1977 1 Mayıs'ı kutlamalarında DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler kürsüde konuşmasını bitirmek üzereyken atılan silah sesleri ile beraber panik halinde kaçışan işçiler üstüne ateş açılmış, bu olaylar sonucu 37 işçi-emekçi hayatını kaybetmiş, buna karşılık "sendikacılar olayların sorumlusu olarak gözaltına alınıp sorgulanmışlardır." 1978 1 Mayıs'ı da Taksim alanında daha coşkulu bir şekilde mitingle kutlanmış ve 1977 olaylarının katillerinin bulunması talebi yükseltilmiştir. 1979 ve 1980 Taksim alanı işçilere emekçilere yasaklanmış, 1980 darbesi ile demokrasi askıya alınmıştır.

1 Mayıs'ın ezilenler için ayrı bir anlamı vardır. 1 Mayıs 1886 yılında A.B.D. işçi sınıfının bir kesimi ağır çalışma ve düşük ücretlere karşı, sekiz saatlik çalışma günü için ülke çapında genel greve çıkmışlar, direniş egemen sınıflarca kan ve ateşle kırılmıştı. Sözde yargılamalarla benzer direnişlere gözdağı vermek adına; Albert Parsons, August Spies, Adolp Fischer ve George Engel adlı dört yiğit işçi, bir buçuk yıl süren yargılama dönemi sonrasında 11 Kasım 1887 günü asılarak öldürülmüş, işçi ve emekçilere gözdağı verilmişti. Ancak bir buçuk yıl süren yargılama sürecinde işçilerin örgütlü direniş bayraklaşmış, dava sonucu 1 Mayıs gösterileri "bizim akievvellerin sandığı gibi Rusya değil, ABD'den bütün dünyaya yayılmıştı".

1 Mayıs'larda dünyanın ezilen bütün emekçileri, örgütlü direnme ve kazanımlarını koruma adına, sekiz saatlik işgünü için başlatılan bu haklı genel greve sahip çıkmışlar, öldürülen işçi önderlerini anmaya devam etmişlerdir. Bu müthiş serüvenle; 1 Mayıs somut bir istemin sembolü olmaktan çıkıp, dünya emekçilerinin sermayenin egemenliğinden kurtuluş mücadelesini bayraklaştıran uluslararası bir dayanışma günü haline gelmiştir. Sonuçta 1889 Temmuz'unda Paris'te alınan bir kararla 1 Mayıs günü dünya işçilerinin dayanışmasını vurgulayan bir bayram olarak kabul edilmiştir.

Milliyetçi ve militarist unsurların, gerici köktendinci gelişimin ülkemize ve insana verdiği zararın sürekli artan karı, küresel sermayenin hanesine yazılmaktadır. İnsanın insan gibi kardeşçe yaşamasına, üretimden hakkı olan payı almasına, emeğin ve alın terinin hak ettiği saygı ve değeri bulmasına, savaşı, sömürsüz bir dünyanın mümkün olduğuna olan inancımızı yan yana haykırarak, birlik ve dayanışmayı güçlendirmek için haydi alanlara..

Gün; derlenip toparlanma günüdür.

Gün; tek başına kurtuluşun asla olmadığını hatırlama ve örgütlenme günüdür.

Gün; 1 Mayıs Birlik, Mücadele ve Dayanışma günüdür.

Kutlu olsun...

